

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی قزوین
دانشکده دندانپزشکی

پایان نامه
جهت اخذ دکترای دندانپزشکی

عنوان
تعیین عوامل استرس در بین دانشجویان دندانپزشکی قزوین در سال 1391

استاد راهنما:
جناب آقای دکتر جلال الدین حمیصی

نگارش
سلما طباطبایی

چکیده

زمینه و هدف: دانش بیشتر در خصوص کلینیک ها و دروس استرس زا می تواند فرصتی برای افزایش آگاهی اساتید و مدیران دندانپزشکی از عوامل استرس زا در دانشجویان فراهم آورد تا آنان را در جهت ارائه ی برنامه های آموزشی و دانشگاهی بهتر یاری دهد. هدف از این مطالعه، شناسایی و بررسی منابع استرس زا در میان دانشجویان دندانپزشکی دانشگاه قزوین در سال 1391 می باشد.

روش بررسی: برای ارزیابی سطح استرس، یک پرسشنامه ی تغییر یافته¹ DES در خصوص استرس های محیط دندانپزشکی میان 150 دانشجوی پری کلینیک و کلینیک توزیع گردید. پاسخ ها مبنی بر مقیاس چهار رتبه ای لیکرت²، از «غیر استرس زا» تا «به شدت استرس زا» در نظر گرفته شدند. اطلاعات آماری بدست آمده با روش آماری Chi square و ANOVA با سطح معنی داری $p < 0.05$ مورد تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: در مجموع، جمعیت مورد مطالعه از 105 دانشجوی مقطع کارشناسی دندانپزشکی تشکیل شده بودند. 47/7% این دانشجویان مونث و 52/4% آن ها مذکر بودند. نمرات استرس دانشجویان دوره ی کلینیک بالاتر بود. تاثیر فاکتورهای پری کلینیکی، کلینیکی، آموزشی در زنان بالاتر از مردان بود ($p < 0/05$). در این مطالعه مشخص شد که بیشترین عامل استرس زا در دوره ی پری کلینیک، «امتحانات» می باشد. «نحوه ی تدریس اساتید» و «نحوه ی برخورد اساتید» به ترتیب دومین و سومین فاکتورهای استرس زا در دوره ی پری کلینیک بودند. آناتومی دندان (عملی)، مواد دندانی، و آناتومی دندان (نظری) دروسی بودند که بالاترین میزان استرس زایی را به خود اختصاص دادند. در دوره ی کلینیک (در کلینیک ها و دروس نظری) عوامل استرس زا عبارتند از: «امتحانات»، «میزان اطلاعات داده شده به دانشجو»، «نحوه ی برخورد اساتید» و «نحوه ی تدریس اساتید». در این مطالعه مشخص شد دروسی که میزان استرس زایی آن ها بالاتر می باشد عبارتند از: *اندو، جراحی، اطفال و رادیولوژی*. بخش هایی که مشخص شد دانشجویان در آن ها استرس بیشتری دارند *اندو، جراحی، اطفال و دندانپزشکی ترمیمی* بودند.

نتیجه گیری: این مطالعه نشان می دهد که باید از طریق تغییر برنامه ی درسی، کارکنان، و آموزش دانشجویان و کارکنان (آموزشی و اداری)، محیطی مناسب برای دانشجویان دندانپزشکی فراهم آورده شود.

¹ DES(Dental environment survey)

² Four-point Likert scale

ABSTRACT

Background: Learning more about the stressful clinics and courses can offer an opportunity to dental educators and administrators to increase their awareness of student stressors for offering better educational and academic programs. The purpose of this study is to identify and evaluate the sources of the stress among Qazvin dental students.

Methodology: A modified dental environmental stress questionnaire was distributed among 150 pre-clinical and clinical students. The responses were based on a four-point Lickert scale, not stressful to severely stressful. Analysis of variance (ANOVA) and Chi-square analysis was then used to measure and compare the variables.

Results: a total of 105 undergraduate dental students constituted the study population. 47.7% of these students were female and 52.4% were male. The clinical year students reported higher stress scores. The influence of the preclinical, clinical, and educational environment factors found to be higher on females than males ($p < 0.05$). The most stressful factor in preclinical courses found to be "examination". "Teaching method" and "attitude of the staff" were 2nd and 3rd stressful factors in pre clinics respectively. *Dental Anatomy (Practical)*, *Dental Materials*, and *Dental Anatomy (Theory)* were the subjects causing highest level of stress. In clinical years (both in clinics and theoretical courses), stressful factors were: "examinations", "lack of information given", "attitude of the staff" and "teaching method". The most stressful clinical courses identified to be: *Endodontics*, *Surgery*, *Pediatrics* and *Radiology*. The clinics which students found to be most stressful were *Endodontics*, *Surgery*, *Pediatrics* and *Restorative Dentistry*.

Conclusion: The study shows that a proper environment needs to be created for dental students through changes in the curriculum, staff members, and student and staff (academic and administrative) education.

November 2012

Qazvin University of Medical Science

School of Dentistry

A Thesis

For doctorate Degree in Dentistry

Title:

**Evaluation of the causes of stress among students of Qazvin
Dental School in 2012**

Supervisor Professor by:

Dr . Jalaledin Hamissi

Written by:

Salma Tabatabaei